

АНАЛІЗ ТЕПЛОВИХ РЕЖИМІВ РОЗПОДІЛЬНИХ ТЕПЛОВИХ МЕРЕЖ

ANALYSIS OF THERMAL MODES OF DISTRIBUTION HEAT NETWORKS

к.т.н. О.О.Алексахін¹, к.т.н. Є.Є.Счастний²

¹*Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, м. Харків*

²*Український державний університет залізничного транспорту, м. Харків*

PhD (Tech.) O.O. Aleksahin¹, PhD (Tech.) Y.Y. Schastnyi²

¹*Karazin Kharkiv national university, Kharkiv*

²*Ukrainian State University of railway transport, Kharkiv*

Одним із завдань енергоаудиту централізованих систем теплопостачання об'єктів є визначення втрат теплоти у теплових мережах. Для цього використовують як експериментальні, так і розрахункові методи. При проведенні натурних вимірювань можна скористатися, наприклад, наведеними у [1] методиками. Для обчислення теплових втрат тепlopроводами при відомих параметрах мережі можна використати наведену у [2] методику, яка дозволяє достатньо коректно врахувати зміну витрат і температури теплоносія по довжині тепlopроводу. Недоліком вказаної методики є великий необхідний обсяг вихідної інформації для обчислень (спосіб прокладки теплової мережі, характеристики теплової ізоляції, довжина і діаметр розрахункових ділянок тепlopроводів тощо).

Для вибору оптимального варіанту виконання теплової мережі на початкових етапах її проектуванні часто бувають корисними спрощені методики визначення втрат теплоти, для реалізації яких необхідний невеликий обсяг вихідних даних. Фактичний розподіл витрат теплоносія по довжині тепlopроводу, який суттєво впливає на тепловий режим мережі, має ступінчастий характер з незмінними значеннями у межах кожної з розрахункових ділянок трубопроводу. Спрощена методика визначення показників теплових і гіdraulічних режимів теплових мереж передбачає заміну фактичного закону зміни витрат монотонним. В результаті узагальнення характеристик гіdraulічного режиму ідеалізованих груп будівель, сумарні опалювальні навантаження яких знаходиться у діапазоні $1,25 \leq Q_c \leq 10$ МВт, отримано формулу для врахування особливості розподілу витрат теплоносія по довжині розгалуженого тепlopроводу

$$K_G = (2 - 1,075 \bar{G}_{min}) \left(\frac{G_{cp}}{G_{vid}} \right)^{0,41}, \quad (1)$$

де $\bar{G}_{min} = G_{min}/G_{max}$ – мінімальні відносні витрати теплоносія на гілці; G_{min} – витрати теплоносія через систему теплоспоживання найвіддаленішого на гілці об'єкта; G_{max} – витрати теплоносія на вході до гілки; G_{cp} –

середні у межах гілки витрати теплоносія; $G_{6i\partial}$ – витрати теплоносія через всі відгалуження на гілці.

Запропоновані формули для обчислення втрат теплоти подавальними ($Q_1^{\text{ГЛ}}$) і зворотними ($Q_2^{\text{ГЛ}}$) трубопроводами головної гілки опалюальної мережі групи будівель мають вигляд

$$Q_1^{\text{ГЛ}} = (0,428 + 0,493 Q_c^{0,25} \cdot A) (\tau_1 - t_{\text{от}}) L, \quad (2)$$

$$Q_2^{\text{ГЛ}} = (0,465 + 0,66 Q_c^{0,25} \cdot A) (\tau_2 - t_{\text{от}}) L, \quad (3)$$

$$A = (1 - 0,466 \cdot \bar{G}_{min}) (G_{\text{cp}} / G_{\text{від}})^{0,41}$$

де L – довжина гілки мережі; τ_1 , τ_2 – температура теплоносія у подавальному і зворотному трубопроводах опалюальної мережі відповідно; $t_{\text{от}}$ – температура оточуючого середовища для прийнятого способу прокладки тепlopроводів.

Результати обчислень втрат теплоти тепlopроводами головних гілок за формулами (2), (3) для ряду житлових мікрорайонів м. Харкова зпівставлені з результатами розрахунків за викладеною у [2] методикою. Майже для 80% розглянутих груп будівель середня похибка обчислень становить орієнтовно 4,7%, приблизно для 20% випадків відхилення дорівнює 7-12%, що можна вважати задовільним для попередніх оцінок теплового стану теплових мереж.

[1] Методические указания по определению тепловых потерь в водяных тепловых сетях. РД 34.09.255-97. – М.: 1998. – 56 с.

[2] Справочник проектировщика. Проектирование тепловых сетей / под ред. А.А. Николаева. – М.: Стройиздат, 1965. – 359 с.

УДК 629.429.3:621.313

ДО ВИЗНАЧЕННЯ СПЕКТРАЛЬНИХ СКЛАДОВИХ СТРУМУ ТЯГОВОГО ПРИВОДУ ЕЛЕКТРОРУХОМОГО СКЛАДУ ЗМІННОГО СТРУМУ

TO DETERMINATION OF SPECTRAL COMPONENTS OF CURRENT DRIVE CURRENT OF AC ELECTRIC MOTOR COMPOSITION OF AC

к.т.н. С. Гулак, д.т.н. С. Сапронова, д.т.н. В. Ткаченко
Державний університет інфраструктури та технологій (м. Київ)

PhD (Tech.) S. Goolak, D.Sc. (Tech.) S. Sapronova, D.Sc. (Tech.) V. Tkachenko
The State University of Infrastructure and Technologies

Більша частина електрорухомого складу змінного струму, що в даний час експлуатується в Україні, оснащена тяговими двигунами пульсуючого струму. Це електровози серій ВЛ-80^Г, ВЛ-80^К, ЧС4, ЧС8, ВЛ40, ВЛ60, 2ЕЛ5К, електропоїзди серій ЕР-9М, ЕР-9-Т, ЕПЛ-9 тощо. Тягові приводи таких